

Za predsedníckym stolom stretnutia poľských a československých chemikov v Smoleniciach. Zľava: dr. F. Krechl, prof. V. Kemula, prof. inž. dr. A. Zmaczynski, člen korešp. PAV prof. W. Bobrownicki, podpredseda Čs. spoločnosti chemickej E. Beseda, akademik J. Vašátko. (Foto Molnár.)

nielen z hľadiska odovzdávania skúseností, ale i zo stanoviska upevnenia miery medzi národmi. Za poľskú delegáciu veľmi srdečne prehovoril člen korešp. PAV W. Bobrownicki, ktorý potom viedol dopoludňajšie zasadanie.

Ako prvý prednášal prof. dr. Stanislav Bretsznajder o intenzifikácii difúzných procesov v anorganickom chemickom priemysle. Ďalej prednášali: prof. dr. Janusz Ciborowski o fluidizácii a jej použití v technológii; doc. dr. Anton Swinarski o intenzifikácii procesov výroby kyseliny sírovej a o technologických problémoch tohto priemyselného odvetvia; prof. dr. Eugenius Blasiak a doc. mgr. inž. Jerzy Schroeder o problémoch výroby termofosfátov v Poľsku. Referáty týchto dvoch autorov zahŕňovali všetky výsledky, ktoré sa dosiahli v laboratóriu technológie minerálnych hnojív PAV vo Wroclawe pod vedením prof. Bobrownického.

Popoludňajšie zasadanie viedol člen korešp. SAV M. Gregor. Prednášali: Prof. dr. J. Kašpar a inž. V. Seidl o problémoch chemických surovín v anorganickom priemysle v ČSR; inž. R. Nádvorník o anorganických fungicídoch na báze jednomocenej a dvojmocenej medi, najmä o oxychloride meďnom a bordeauxskej miešanine; doc. G. Standart o obohatovanom účinku deflegmátorov; doc. E. Pungor z Budapešti, ktorý bol v tom čase v ČSR, prednášal o vysokofrekvenčnej titracii. Použitie tejto novej analytickej metódy v rôznych odvetviach priemyslu doplnil tiež demonštráciou prístroja vlastnej konštrukcie.

Dňa 7. marca sa pokračovalo v prednáškach o problémoch zintenzívnenia výrobných procesov v priemysle celulózy. Konferenciu viedol dopoludnia člen korešp. SAV Fr. Kozmál a popoludní M. Broska, riaditeľ n. p. Závod mieru v Bratislave.

Prednášali: Prof. J. Marchlewska-Szrajerowa o intenzifikácii v poľskom priemysle celulózo-papierenskom; doc. inž. dr. Surewicz o prácach a výsledkoch lodžskej polytechniky v odbore celulózy a papiera; inž. dr. R. Boríšek o svetovom vývoji v odbore buničiny; inž. J. Schmidt o beztlakovej, tlakovej a pulzovno tlakovej penetrácii kvapaliny do dreva; inž. M. Mahdalík o výsledkoch pokusov o odstránenie ťažkosti so škodlivou živícou; doc. L. Chodák o niektorých spôsoboch prípravy xantogenátu celulózy a viskózy vhodnej na výrobu vláken; kand. techn. vied inž. J. Fellegi o zvyšovaní výťažkov v technológii neutrálovosulfitovej buničiny.

Dňa 8. marca bol program stretnutia zameraný na prehliadku niektorých výskumných ústavov a výrobných závodov v Bratislave.

Všetky prednášky vyšli v spoločnom zborníku, ktorý dostal každý účastník pred začiatkom konferencie.

Hodnotiť toto druhé stretnutie poľských a československých chemikov je pre malý časový odstup azda predčasné, no i tak možno zdôrazniť, že tentoraz prispelo už nielen k vzájomnému poznaniu pracovníkov tých istých alebo príbuzných odborov chémie na oboch stranách, ale už aj ku konkrétnemu zoznámeniu sa so stavom a úspechmi vo výskume a výrobe v ČSR a v PLR.

Pravda, konferencia čo ako úspešná, nesmie byť bodkou, ale naopak skutočným začiatkom tak bezprostredne sa rozvíjajúcich stykov vedcov oboch brátskych krajín. V tomto zmysle sa účastníci stretnutia vyjadrili i v spoločnej rezolúcii, ktorá zdôrazňuje nielen dosiahnuté úspechy na poli zblížovania a intenzívnej výmeny konkrétnych poznatkov a skúseností, ale aj akútnu potrebu ďalšej spolupráce.

Dr. inž. J. Tomko,
Chemický ústav SAV,
Bratislava

Založili Československú vedeckú spoločnosť pre psychológiu

V zasadacej sieni Československej akadémie vied v Prahe sa zišli 14. marca 1958 československí vedecí a praktickí pracovníci v psychológii a založili Československú vedeckú spoločnosť pre psychológiu pri ČSAV. Je to vôbec prvá celoštátna vedecká spoločnosť tohto smeru. Za prvej republiky existovala Česká psychologická spoločnosť, založená prof. Františkom Krejčíkom, a osobitne Psychologický odbor Matice slovenskej v Martine. Teraz založená spoločnosť bude pracovať v duchu ich bohatých tradícií, ale predovšetkým bude rozvíjať modernú, materialistickú psychológiu na podklade marxistickej filozofie.

Ustanovujúce zasadnutie Spoločnosti a jeho rokovanie viedol člen korešpondent ČSAV prof. Vilém Chme-

laň, profesor psychológie na Univerzite v Brne. Zhromaždenie vypočulo referát prof. Václava Příhodu, profesora psychológie na Karlovej univerzite v Prahe, ktorý hovoril o historickom rozvoji psychológie v ČSR a podčiarkol jej pokrokové tradície. Za českých psychológov prehovoril prof. Chmelař a za slovenských dr. Miroslav Bazány, vedúci Psychologického laboratória Slovenskej akadémie vied.

Zasadnutie psychológov malo bohatý program a pracovný ráz. Prerokovalo prípravu I. celoštátneho sjazdu československých psychológov na rok 1959 a zabezpečilo aktivizáciu všetkých našich psychológov vo výskume i praxi, aby sa zúčastnili na riešení naliehavých problémov psychologickéj práce. Konferencia sa zaoberala zásadnými teoretickými a

metodologickými otázkami v súčasnej psychológii. Prerokovala sa aj nová organizácia edičnej činnosti, formy spolupráce s Lekárskou spoločnosťou J. E. Purkyňu, s Čs. spoločnosťou pre fyziológiu a so Spoločnosťou pre šírenie politických a vedeckých poznatkov. Nadviazali sa ešte tesnejšie vedecké styky a psychologickými pracovníkmi v Sovietskom sväze a v ľudovodemokratických štátoch. Československá vedecká spoločnosť pre psychológiu podá prihlášky do Medzinárodnej psychologickéj únie a do Medzinárodnej asociácie pre aplikovanú psychológiu.

Ustanovujúce zasadnutie Spoločnosti vytýčilo pracovný program v štyroch hlavných bodoch: 1. Boj proti idealizmu v psychológii, 2. rozvíjanie materialistickej psychológie,

3. realizácia jej výsledkov v praxi,
4. systematická organizácia a koordinácia pracovísk pre psychológiu v ČSR.

Za čestného predsedu Spoločnosti zvolilo zhromaždenie prof. V. Příhodu a za riadneho predsedu prof. dr. Jána Doležala, profesora psychológie Karlovej univerzity. Podpredsedom sa stáva prof. dr. Anton Jurovský, prof. psychológie Univerzity Komenského v Bratislave. V predsedníctve Spoločnosti budú slovenských psychológov

zastupovať ešte dr. M. Bažány, doc. dr. Tomáš Pardel a dr. Jozef Košta.

Založením Československej vedeckej spoločnosti pre psychológiu sa vytvorili predpoklady pre vznik Slovenskej psychologickéj spoločnosti, ktorá bude nedeliteľnou súčasťou celoštátnej Spoločnosti. Slovenská spoločnosť prevezme doterajšiu funkciu záujmového Psychologického krúžku pri sekcii spoločenských vied SAV, ktorý 4 roky koordinoval prácu psychológov v našej krajine.

R. V.

Hlavné témy sjazdu budú:

„Vývoj školskej hygieny v ČSR a jej súčasný stav.“

„Hygienické problémy pri plánovaní a výstavbe zariadení pre deti a dorast.“

„Hygienické problémy pedagogického procesu.“

Sjazd bude v dňoch 3.—6. XI. 1958 v Tatranskej Lomnici. Prihlášky k účasti sa prijímajú do 15. X. 1958, prihlášky referátov spolu s témami (najviac 30 riadkov) sa prijímajú do 30. VI. 1958. Referáty môžu trvať najviac 10 minút. Prihlášky treba zaslať na adresu: Doc. dr. Dušan R o l n ý, tajomník sjazdového sekretariátu, Bratislava, ul. Čsl. armády 52.

Doc. MUDr. Dušan R o l n ý

Sjazd pracovníkov školskej hygieny

Československá lekárska spoločnosť usporiada celoštátny sjazd s medzinárodnou účasťou o školskej hygieny.

ČASOPISY A NOVÉ KNIHY

Časopisy SAV

JEDNOTNÁ ŠKOLA v čísle 1/1958 uverejňuje: Zdeněk Nejedlý osemdesiatpäťročný. — L. B a k o š, K výchovným úlohám našej školy. — O. C h l u p, Nový obraz Komenského. — E. S t r a č á r, Pracovná výchova žiakov. — K. I. S a l i m o v á—N. E. C o j t l i n, Pracovná výchova na strednej škole v Anglicku. — J. M i k l e š, Učebný plán a zákony školy bystrickej z roku 1617. — M. J u r e o, Rozbor prameňov svetonáhľadu mládeže a problémy jeho vytvárania. — Zprávy — Literatúra.

SLOVENSKÁ REČ v čísle 1/1958 uverejňuje: J. S t a n i s l a v, Slovenské slovo v speváckom umení. — Š. P e c i a r, Funkcie slovesa *byť* v spisovnej slovenčine. — J. R u ž i č k a, Poznámky o polohe zhodného prívlastku. — A. J á n o š í k, Životné skloňovanie činiteľských mien na *-tel* v slovenčine. — J. H o r e c k ý, Znova o skloňovaní činiteľských mien na *-tel*. — Zprávy a posudky. — Rozličnosti.

SLOVENSKÉ ODBORNÉ NÁZVOSLOVIE v čísle 2/1958 uverejňuje: F. B u f f a, K vývoju slovenskej botanickej nomenklatury. — Názvoslovie slovenských rýb. — C. S k a l i c k á, Zo slovensko-nemeckej odbornárskej terminológie. — J. H o r e c k ý, O kalkovaní v terminológii. — Zprávy.

V čís. 3/1958 uverejňuje: V. D u j d í k o v á, Motivácia vonkajšími znakmi. — Z potravinárskej terminológie. — Prvky a druhy zvarov. — C. S k a l i c k á, Odborárska terminológia. — L. D v o n ě, Niekoľko termínov z morfológickej klasifikácie jazykov. — Zprávy.

BRATISLAVSKÉ LEKÁRSKE LISTY v čísle 2/1958 zv. I uverejňujú: V. M a y e r, Izolácie poliomyelitické

kých vírusov zo stolíc pacientov s paralytickou poliomyelitídou na Hefa bunkách. — J. Z e m a n í k—F. M a r c i n o č i n—M. J u s t h o v á, O resorpcii železa z nikoferu. — M. K u t k a, Vegetatívna rovnováha pri vredovej chorobe. — A. R e h á k, Ako posudzovať moluskoidné nádory kože z hľadiska prevencie zhubných nádorov. — Š. F r a š t a c k ý, Modifikácia ureterosigmoidanastomózy. — G. A. N i e p e l—O. H ü t t l o v á, Príspevok k rodinnému výskytu spondylarthritis ankylopoetica. II. — E. Z a j a c o v á, Význam kolposkopie pre včasnú diagnostiku karcinómu porcia maternice. — Čs. lekárska spoločnosť J. E. Purkyňu. Knihy — Časopisy — Zprávy.

V čísle 3/1958 zv. I. uverejňujú: M. N i k š—J. G á b o r í k, Podmienonoreflexné zmeny v morfológickom zložení periférnej krvi po imitácii elektrošoku. — T. T u r s k ý, Aminoferázy v cerebrálnom líkvore. — L. R o s í v a l—F. S e l e c k ý—L. V r b o v s k ý, Akútna experimentálna otrava organofosforečnými insekticidmi. — M. B u r o š, Skúsenosti s ošetrovaním perforovaného gastroduodenálneho vredu. — D. P e t e l e n—A. B u đ k o, K problematike ezofagojejunostómie po totálnej gastroktómii. — V. V r š a n s k ý—G. Č a t á r, Problematika toxoplazmózy a jej aktuálnosť. Čs. lekárska spoločnosť J. E. Purkyňu. — Knihy — Časopisy — Zprávy.

V čísle 4/1958 zv. I. uverejňujú: Ilmo dno medicinae professori Francisco Lenocho sexagenario. — A. B u đ k o—V. H r s t k a, K otázke vplyvu glycidov na priebeh experimentálnych zápalových procesov. — K. T r n a v s k ý—Š. S i t a j—R. K l e i n o v á, Zápalová reaktivita tkanív pri experimentálnom hypotyroidizme. — K. T r n a v s k ý, Vliv chlorpromazínu na pokusný zánět. — D. Ž i t ň a n—

Š. S i t a j, Mnohopočetná familiárna kalkifikácia artikulárnych chrupiek. — J. Č e r v e ň a n s k ý, Niektoré zvláštnosti tumoróznych a netumoróznych afekcií horného konca femoru a koxy. — J. Č e r v e ň a n s k ý, Pripomienky k problematike kostných nádorov. — Š. K i n d e r n a y, Prípad zvláštnej etiológie lumbosacralgického syndrómu. — Čs. lekárska spoločnosť J. E. Purkyňu. — Knihy — Časopisy — Zprávy.

LESNICKÝ ČASOPIS v čísle 1/1958 uverejňuje: N. I. B a r a n o v, Metodika a technika stavania veku technickej zrelosti rubnej duby a rubného veku. — R. L e o n t o v ý č, Napadnutie jednotlivých klonov topoľov hrdzou *Melampsora allii-populina* Kleb. v selekčnej veľkoškôlke Gabčíkovo roku 1956. — M. Č a p e k—R. O b r t e l—J. W e i s e r, Choroby, paraziti a epiziti jedľového obaleče *Choristoneura (Cacoecia) murinana* Hb. v kalamitnej oblasti stred. Pohroní. — J. W o l f, Niekoľik poznámok k problematike vyrovnání empirického materiálu pro konstrukci hmotových tabulek. — Recenzie.

CHEMICKÉ ZVESTI v čísle 2/1958 uverejňujú: F. S o k o l, Ciachovanie vizuálneho prístroja na meranie intenzity rozptýleného svetla. — M. M a l i n o v s k ý, K teórii rovnovážnych mnohozložkových kondenzovaných sústav (II). Systavy s chemickými zlúčeninami, ktoré sa tavia kongruentne (I. časť). — E. P i š k o, Sledovanie podmienok tvorby zlúčenín paragalolu s molybdenami a volfrámanmi. — G. D u š i n e k ý—M. T y l l o v á, Stanovenie santonínu v *Artemisia maritima* L. (palina prírodná) rastúcej na Slovensku. — J. P o l č i n, Charakteristika chlórů v Chlórignónoch (III). — L. C h o d á k—A. K r a m á r, Sledovanie sulfidácie alkalických kyselín v kašovitej stavbe. — E. B ě l í k—M. H e r o l d—M. H u d e c—J.